

Archeologický výzkum na lokalitě „Hradisko u Vrážného“

Obr.1

Obr.2

Obr.3

Obr.4

Obr.5

Obr.6

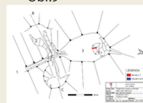
Obr.7

Obr.8

Obr.9

Obr.10

Jak uvádí informační panel umístěný na samotné lokalitě, k „Hradisku u Vrážného“ není k dispozici příliš informací a chybí k němu písemné prameny. To byl také jeden z důvodů, proč v roce 2021 došlo k průzkumu a následně k archeologickému výzkumu na této lokalitě. První zjišťovací průzkum pod hlavičkou Regionálního muzea v Litomyšli probíhal nedestruktivní formou za pomoci detektorové prospekce a snímkování části lokality z dronu. Detektorová prospekce byla provedena v květnu ve spolupráci se spolupracovníky muzea. Výsledky však nebyly moc uspokojivé. Na lokalitě nebylo zachyceno příliš kovových nálezů, které by měly dobrou vypovídací hodnotu a prozradily něco o charakteru a stáří lokality. Z uvedených nálezů můžeme zmínit část srpů, kované hřebíky (viz. panel na lokalitě). V roce 2021 také došlo k výrazné aktivitě ze strany obce Vrážné, která povrch lokality vyčistila od náletů a porostu. Díky tomu se na centrálním platu krásně vyrýsoval zahloubený objekt. V rámci těchto prací byla v měsíci říjnu v objektu vykopaná sonda, která měla zjistit podrobnosti o jeho konstrukci. Na výzkumu spolupracovalo Regionální muzeum v Litomyšli (Mgr. Jana Němcová) s Mgr. Miroslavou Cejpovou a s dobrovolnými spolupracovníky muzea. Řezem bylo zjištěno, že objekt byl vyhloubený (zasekaný) do skalnatého podloží. Byla zachycena téměř pravidelná jižní svislá hrana a ploché dno objektu. Pomocí šetrné nedestruktivní metody (zlepšovák našich dobrovolníků) bylo možné zjistit výškovou úroveň povrchu skalnatého podloží i v dalších místech objektu, mimo archeologickou sondu. Díky tomu víme, že zahloubená část objektu má pravidelný tvar. Stěny kolmo směřují ke dnu, které je rovné v celé své ploše. Během výzkumu bylo z vrstev nad podloží získáno jen minimum nálezů. Ve vrstvě vytvořené nad uměle upraveným dnem objektu (vrstva č. 101) se nacházely zlomky prežků (střešní krytiny), drobné uhlíky a kameny se stopami přepálení. Keramické zlomky byly nalezeny až v záspy objektu, to je v materiálu, který sem byl naplavený z okolí až po jeho zániku, pravděpodobně po opuštění lokality (v dokumentaci vrstva č. 103). Lze je zařadit do mladšího podloží a raného novověku. Ve stejné vrstvě se nacházely i hřebíky. V rámci výzkumu v říjnu byla také provedena detektorová prospekce, díky níž přibyl soubor kovových předmětů stavebního charakteru (hřebíky). To svědčí spíše pro dřevěnou zástavbu na lokalitě. Z prozkoumané archeologické situace vyplývá, že by zahloubená část objektu mohla být suterénním prostorem nadzemní stavby, která zanikla v mladším středověku. Pro zpřesnění situace bude vhodné v sondáži pokračovat v dalším roce.

Obr. 1. Situace před vyčištěním platu, pohled od jihu (foto J. Němcová); Obr. 2. Snímek z dronu po vyčištění plochy (foto P. Vykýdal); Obr. 3. Detektorová prospekce se spolupracovníky RML (foto P. Šablík); Obr. 4. Výzkum říjen 2021 - řez jižní stěnou zahloubeného objektu (foto J. Němcová); Obr. 5. Výzkum říjen 2021 - dno u kolmé stěny objektu (foto J. Němcová); Obr. 6. Výzkum říjen 2021 - sonda od severu, v popředí rovné dno a kolmá stěna objektu vytesaná ve skále, vzadu přirozený povrch skály (varianta skalního podloží) (foto J. Němcová); Obr. 7. Výzkum říjen 2021 - sonda od jihu, na snímku horní rovná část objektu a profil u kolmé stěny objektu (foto J. Němcová); Obr. 8. Nalezená střešní krytina z vrstvy 101 (foto K. Vančurová); Obr. 9. Keramické zlomky z vrstvy 103 (foto K. Vančurová); Obr. 10. Umístění řezu v objektu (vytvřil Š. Lompart)